

Fra: [Bjørnar Nystrand](#)
Til: [Postmottak KD](#)
Emne: Høringsuttalelse fra Nordland fylkeskommune om endringer i privatistavgiften (11/4021-)
Dato: 18. juni 2014 12:02:41

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Høringsuttalelse fra Nordland fylkeskommune om endringer i privatistavgiften (11/4021-)

Allerede da Utdanningsdirektoratet våren 2012 ba fylkeskommunenes eksamenskontor om en gjennomgang av privatisteksamen og vurdering av behov for endringer, uttrykte utdanningsavdelinga i Nordland fylkeskommune seg positiv til et forslag om økte privatistgebyr.

Privatistordninga har i løpet av et par tiår hatt en eksplosiv vekst, og dette er ikke ei ønska utvikling verken fra sentrale myndigheter eller fra skoleeier. Fra å være en nødløsning for tidligere elever med stryk i enkelte fag eller manglende fag, har privatistomfanget vokst til at for mange har 'forbedringseksamen' blitt normalordning. Dette er med på å svekke skolens status når privatistordninga framstår som så attraktiv at elever 'velger bort' skolen og standpunkt. Gjeldende gebyr på kr 367 og kr 752 er ikke egna til å stagge ei slik utvikling.

Nordland fylkeskommune støtter Kunnskapsdepartementets forslag om heving av dagens gebyr til kr 1000 for førstegangsprivatist i et fag og kr 2000 for forbedringseksamen. Vi finner det lite hensiktsmessig å innføre tre differensierte takster for ulike grader av forbedring. For det første vil ikke kr 200 fra eller til spille noen rolle, for det andre melder privatister seg opp på nett, og det vil være vanskelig for kandidatene å finne rett takst. Fylkenes eksamenskontor ville få en stor oppgave med å føre kontroll av om en forbedring var av en eksamen som var tatt én gang tidligere osv; systemet blir for komplisert og vanskelig å håndheve.

Nordland fylkeskommune mener at nivået på gebyr som foreslås, ikke er så høgt at det vil hindre personer som faktisk trenger en eksamen i å gjøre dette. Det ligger en gevinst for samfunnet i at privatistordninga finnes og at den er relativt tilgjengelig og ikke for dyr. Nordland fylke ligger under landssnittet når det gjelder gjennomføring, og de fleste av våre privatister er førstegangsprivatister som mangler fag for å få vitnemål. Vi vurderer det slik at kr 1000 ikke vil hindre motiverte personer fra å melde seg opp.

Kunnskapsdepartementet antyder også at det kan være aktuelt å innføre et gebyr for eksaminander som ikke møter til eksamen. Erfaringsmessig ser eksamenskontorene at mange som melder seg opp, trekker seg uten å gi beskjed. Det medfører at skoleeier har utgifter til sensorhonorar og administrasjon også for eksamener som ikke er avholdt. Sist Nordland fylke undersøkte saken, våren 2012, hadde vi i overkant av 3600 privatistoppmeldinger og det var 870 som ikke møtte, dvs ca en fjerdedel. Vi

mener at det derfor ikke vil være urimelig å innføre et slikt gebyr, men foreslår at det settes en klar frist – for eksempel fire uker før eksamensdatoen. De som melder fra at de trekker seg før en slik frist, slipper gebyr. Da kombinerer man avskrekkingsmomentet som departementet har som begrunnelse for gebyr med at fylkeskommunen faktisk kan stryke oppmeldinga og sparer utgifter. Videre foreslår vi at man lenker gebyret til bestemmelsen i § 3-35 i forskrift: Kun privatister med rett til utsatt eksamen, dvs de som har dokumentert fravær ved ordinær eksamen og rett til å framstille seg ved første påfølgende eksamen, skal slippe et slikt gebyr for manglende fram møte. Har en kandidat ikke dokumentert fravær og vedkommende heller ikke har meldt fra fire uker før eksamensdatoen, kan det med fordel kunne innkreves et gebyr. Dette mener vi vil være en rimelig økonomisk sanksjon fordi det i mange tilfeller kun vil dekke en liten del av de faktiske utgiftene som fylkeskommunen vil ha med å arrangere eksamen for en kandidat som ikke møter. Vi tillater oss å foreslå at gebyret settes likt gebyret for førstegangsprivatist – kr 1000.

Med vennlig hilsen

Hild-Marit Olsen
fung. fylkesråd for utdanning

Dette brevet er elektronisk godkjent, og har derfor ikke signatur.